

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1947.

Andra kammaren.

Nr 1.

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde andra kammaren till lagtima möte här i huvudstaden i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingslokalen

Fredagen den 10 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Sammanträdet öppnades av representanten för Gävleborgs län herr **Sävström** såsom den ledamot, vilken bevisat de flesta riksdagarna, med följande ord: Mina damer och herrar! Enligt grundlagens bud tillkommer det mig att öppna detta sammanträde. Jag vill då först rikta till Eder alla en hjärtlig välkomsthälsning.

Det är inte så länge sedan vi åtskildes efter den förra riksdagen, en riksdag, som fick sig förelagd ett välfärdsprogram av stora mått. Då vi i dag mötas för att börja vårt gemensamma arbete, sker det under förhoppning om att vi även denna gång skola kunna göra vår insats i det samhällliga uppbyggnadsarbetet. Förutom de vid varje riksdag vanligen förekommande ärendena ha vi säkerligen att från regeringen förvänta åtskilliga förslag, som kräva riksdagens medverkan. Det blir vår uppgift att i bästa samförstånd behandla desamma i medvetande om vårt ansvar för landets och folkets välfärd.

§ 2.

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet till dess sekreterare hunnit utses ävensom att kanslipersonal och vaktbetjäning blivit till erforderligt antal av honom för tillfället antagna; och blevo på framställd proposition dessa åtgärder av kammaren godkända.

§ 3.

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 10 januari 1947.

Till justitiedepartementet hade *dels* den 7 januari 1947 från länsstyrelsen i Södermanlands län *dels ock* den 8 januari 1947 från länsstyrelsen i Älvsborgs län inkommit fullmakter för respektive fru Greta Möller, Eskilstuna, och lantbrukaren Sven Antby, Långared, vilka vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av riksdagens andra kammare i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakterna icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte de granskade fullmakterna överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:
C. G. Bruno.

Vid detta protokoll voro fogade de däri omförmälda fullmakterna för fru Greta Möller och lantbrukaren Sven Antby att vara ledamöter av riksdagens andra kammare för tiden till den 1 januari 1949.

§ 4.

Företogs upprop av kammarens ledamöter, därvid herrar Larsson i Stockholm, Lundstedt och Friberg, fru Möller samt herrar Hoppe, Bergström, Wiberg och Andersson i Mölndal befunnos frånvarande.

Från herrar Lundstedt, Friberg, Hoppe, Bergström och Andersson i Mölndal hade till kammaren inkommit läkarintyg, som upplästes.

Herrar Larsson i Stockholm och Wiberg hade uti ingivna, vid uppropet jämväl upplästa skrivelser på uppgivna skäl anhållit om ledighet från riksdagsgöromålen, herr Larsson i Stockholm den 10—11 innevarande januari och herr Wiberg fr. o. m. denna dag tills vidare.

§ 5.

Anställdes val av talman; och befanns efter valets utgång hava till talman blivit utsedd herr Sävström med samtliga avgivna eller 213 röster.

§ 6.

Vid företaget val av förste vice talman blev därtill utsedd herr Magnusson med samtliga avgivna eller 150 röster.

§ 7.

Anställdes val av andre vice talman; och utsågs därvid herr Carlström med samtliga avgivna eller 125 röster.

§ 8.

Herr **talmannen** yttrade: Å talmännens vägnar ber jag att få tacka för det förnyade förtroende som vi erhållit att leda kammarens förhandlingar.

§ 9.

Upplästes ånyo och lades till handlingarna de under § 4 härovan omförmälda läkarintygen och skrivelserna, vilka voro av följande lydelse:

På grund av sjukdom (förkylning) får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen två dagar från och med den 10 januari.

Stockholm den 9 januari 1947.

Yngve Larsson.

Att professor *Vilhelm Lundstedt*, som vårdas å härvarande kuranstalt för njursjukdom med hjärtbesvär, på grund av denna sin åkomma är oförmögen att delta i riksdagsarbete under januari månad, intygas.

Hultafors den 8 januari 1947.

Elias Garby,
leg. läkare.

Att riksdagsman *P. G. Friberg* på grund av hjärtsjukdom är oförmögen att deltaga i riksdagsarbetet tills vidare intygas.

Nyköping den 8 januari 1947.

Anders Zetterqvist.

Att ledamoten av riksdagens andra kammare, kontraktsprosten *Carl Hoppe* från Motala, som sedan den 2 januari 1947 vårdas å Vadstena lasarett med. avd. för *Ulcus ventr. s. duodeni c. Melæna* (Blödande magsår), tills vidare är oförmögen att deltaga i riksdagsarbetet intygas härmed.

Vadstena den 4 januari 1947.

Frey Lundmark,

med. dr,
lasarettsläkare v. med. avd.

Att redaktör *Karl Bergström*, Hälsingborg, under tiden fr. o. m. den 10 januari 1947 tills vidare på grund av bronchitis är till arbete oförmögen, intygas.

Hälsingborg den 9 januari 1947.

G. Rudmark,

leg. läkare.

Sedan Kungl. Maj:t den 8 november 1946 förordnat undertecknad att på offentligt uppdrag företaga en resa till vissa sydamerikanska stater och då återkomsten till Sverige först beräknas kunna ske i början av februari månad 1947 får jag härmed hemställa om ledighet från riksdagsarbetet för tiden från och med början av 1947 års riksdag och tills vidare.

Stockholm den 21 november 1946.

Ake Wiberg.

Riksdagsman *Gösta Andersson*, Mölndal, som lider av misstänkt tolvfingertarmsår, är oförmögen inställa sig till riksdagens förhandlingar under ca fjorton dagar (fr. o. m. den 10 t. o. m. den 25 januari), vilket härmed intygas på heder och samvete.

Mölndal den 9 januari 1947.

Eric Malmström,

leg. läk.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *Larsson* i Stockholm den 10 och 11 januari,
herr *Lundstedt* fr. o. m. denna dag t. o. m. den 31 januari, samt
herrar *Friberg*, *Hoppe*, *Bergström*, *Wiberg* och *Andersson* i Mölndal fr. o. m. denna dag tills vidare.

§ 10.

Föredrogs åter det under § 3 här ovan intagna protokollet, varefter kammaren beslöt att, med godkännande av de däri omförmälda fullmakterna, lägga protokollet till handlingarna.

§ 11.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att genast företaga val av sekreterare, varefter det sålunda beslutade valet företogs; och befanns efter valsedlarnas öppnande och uppräkningsvalet hava så utfallit, att till sekreterare utsetts förste byråsekreteraren Gunnar Britth med samtliga avgivna eller 151 röster.

Sedan sekreteraren på kallelse infunnit sig, meddelade herr talmannen honom underrättelse om valets utgång och hälsade honom välkommen.

Protokollsföringen övertogs härefter av sekreteraren.

Ernst Eriksson.

Ernst V. Staxäng.

§ 12.

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att lördagen den 11 innevarande månad kl. 11 fm. infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

§ 13.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter finge ske genom kammarens kansli med iakttagande, att de för ledamöterna från var och en av rikets valkretsar avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag blev av kammaren bifallet.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 11.52 fm.

In fidem
Gunnar Britth.

Lördagen den 11 januari.

Kl. 10.30 fm.

§ 1.

Herr talmannen meddelade, att fru Möller under gårdagen intagit sin plats i kammaren.

§ 2.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 11 januari 1947.

Till justitiedepartementet hade den 10 januari 1947 från länsstyrelsen i Norrbottens län inkommit fullmakter för landstingsmannen Knut Stenvall och fru Hildur Ericsson, vilka vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av riksdagens andra kammare i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakterna icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte de granskade fullmakterna överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

C. G. Bruno.

Vid detta protokoll voro fogade de däri omförmälda fullmakterna för landstingsmannen Knut Stenvall och fru Hildur Ericsson i Luleå att vara ledamöter av riksdagens andra kammare för tiden till den 1 januari 1949.

Herr talmannen meddelade, att herr Stenvall och fru Ericsson i Luleå intagit sina platser i kammaren.

§ 3.

På förslag av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valen samrätt med första kammarens talman, beslöt kammaren att vid plenum måndagen den 13 innevarande januari företaga val av fyra ledamöter att deltaga i talmansöverläggningarna, två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli, åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning samt tre ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 4.

På förslag av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valen samrätt med första kammarens talman, beslöt kammaren att företaga val av ledamöter i de ständiga utskotten onsdagen den 15 och av suppleanter i samma utskott torsdagen den 16 innevarande månad.

Ordet begärdes nu av herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att andra kammaren måtte besluta att utse suppleanter i de ständiga utskotten till ett antal av tjugu i statsutskottet, sjutton i bevillningsutskottet och sexton i vart och ett av de övriga utskotten utom utrikesutskottet, där antalet grundlagsenligt skall vara åtta.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 5.

Herr talmannen och kammarens ledamöter avgingo kl. 10.45 fm. till slottskapellet, varefter riksdagspredikan hölls av kyrkoherden i Härnösands stads församling domprosten Gunnar Axel Engelbrekt Hultgren. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen. Hans Majestät Konungen öppnade där riksdagen med ett tal. Sedan första kammarens talman härefter framfört första kammarens undersåtliga vördnad, framträdde **andra kammarens talman** och yttrade:

Eders Majestät!

Under senare tid har det i vårt land skett en sådan förändring på samhällslivets område, att det för stora lager av vårt folk medfört en socialt och ekonomiskt tryggare tillvaro. Läget har för oss varit bättre än för många andra länder när det gällt att skapa ökad trygghet. Men vi veta också att det finns vissa grupper som fortfarande ha det ekonomiskt bekymmersamt. I den mån reformarbetet kommer att fortsätta är det emellertid av vikt inte blott att bevilja medel därtill utan också att det ute i landet och hos dess olika organ finns dugande och ansvarsmedvetna medborgare, som ha att förverkliga de uppgifter, vartill vårt samhällsarbete syftar.

Aven efter krigets slut har det rått stor oro i världen. Tiden har varit full av politiska brytningar och lokala strider. Genom vår anslutning till Förenta Nationerna hoppas vi bli delaktiga av en bättre världsordning, tillkommen i samförståndets tecken. Men innan läget stabiliseras är framtiden oviss. Det går långsamt att bygga fredens värld på grund av de svårigheter som finnas. Dock kan man väl säga att aktningstvåra framsteg redan gjorts. Skall måhända den tid komma då nationerna kunna ena sig om den internationella rättens lagar, då tvister mellan folken skola avgöras i enlighet med lagligen erkända grundsatser? Genom vårt inträde i den nya organisationen vilja vi göra vår insats i det kommande frihetsarbetet, på samma gång som vi finna det angeläget att på allt sätt söka bevara vår styrka och fasthet.

Vårt folks inställning till våra närmaste grannar vilar på en fast och säker grund. I en värld som strävar att nå fram till fred mellan nationerna få de nordiska folken inte underlåta att medverka. Ett fritt Norden i en friare och bättre värld — det är målet för vår strävan. Med förhoppning därom framför andra kammaren till Eders Maj:t sin lyckönskan, tacksamhet och undersåtliga vördnad.

Talmännen fingo härefter vardera mottaga ett exemplar av dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1947/48, dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47, dels ock Kungl. Maj:ts berättelse till 1947 års lagtima riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien på rikssalen avslutades; och åtskildes kammaren vid utgåendet från rikssalen, enligt beslut fattat före avgången från dess samlingsrum.

In fidem
Gunnar Britth.

Måndagen den 13 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Herr statsrådet *Danielson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

- nr 3, angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur m. m.;
- nr 4, angående ändring av grunderna för bekämpande av sjukdomen smittsam kastning hos nötkreatur;
- nr 5, angående överlåtelse av visst område till Dorotea kommun i Västerbottens län;
- nr 6, angående befrielse från betalningsskyldighet till kronan på grund av virkesköp;
- nr 9, med förslag till lag om dyrtidstillägg under senare halvåret 1947 å folkpensioner och invalidunderstöd, m. m.;
- nr 10, angående ytterligare statsbidrag för undersökning rörande visst torrlägningsföretag m. m.;
- nr 11, angående befrielse från betalningsskyldighet till kronan på grund av virkesköp; och
- nr 12, angående försäljning av vissa kronoegendomar m. m.

Dessa propositioner bordlades.

§ 2.

Företogs val av fyra ledamöter att delta i talmansöverläggningarna; och blevo därtill utsedda:

- herr *Fast*,
- » *Ohlin*,
- » *Pehrsson-Bramstorp* och
- » *Skoglund* i Doverstorp,

envar med 124 röster.

§ 3.

Anställdes val av två ledamöter, vilka jämte två ledamöter av första kammaren skulle hava inseende över riksdagens kansli; och blevo därtill valda:

- herr *Eriksson* i Stockholm och
- » *Falla*,

envar med 108 röster.

§ 4.

Vid nu företaget val av åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning blevo därtill utsedda:

herr *Hall*,

- » *Hermansson*,
- » *Ljungberg*,
- » *Mosesson*,
- » *Pettersson* i Rosta,
- » *Severin* i Stockholm,
- » *Svensson* i Grönvik och
- » *Thorell*,

envar med 99 röster.

§ 5.

Anställdes val av tre ledamöter att handhava värden om kammarens ekonomiska angelägenheter; och blevo därtill valda:

- herr *Andersson* i Malmö,
- » *Malmborg* i Skövde och
- » *von Seth*,

envar med 90 röster.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag angående de i §§ 2—5 här ovan omförmälda valen.

§ 7.

Till bordläggning anmäldes:

Kungl. Maj:ts den 11 innevarande januari på rikssalen avlämnade proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1947/48, och

proposition, nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47, samt

berättelse till 1947 års lagtima riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit;

riksdagens år 1946 församlade revisorers berättelser:

om granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1945—30 juni 1946,

angående riksbanken, och

om granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för tiden 1 juli 1945—30 juni 1946 m. m.;

justitieombudsmannens ämbetsberättelse samt tryckfrihetskommitténs berättelse; och

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

§ 8.

Avlämnades följande motioner, nämligen av:

herr *Dickson*, nr 1, angående ändring av bestämmelserna rörande försäljning inom landet av porter och öl klass III, m. m.;

herr *Dickson*, nr 2, om sådan ändring av förordningen angående försäljning av rusdrycker, att maximeringen av inköp av spritdrycker försöksvis upphäves vid vissa utminuteringsställen;

herrar *Persson* i Svensköp och *Jacobsson* i Igelsbo, nr 3, angående förhöjt anslag till vägbeläggningar;

herr *Hansson* i Skediga *m. fl.*, nr 4, angående statsbidrag till avlöning åt lärare i vanlig slöjd vid statsunderstödda sinnesslöskolor;

herr *Jonsson* i Järvsand *m. fl.*, nr 5, om laglig reglering av arbetstiden vid flottningsarbete;

herr *Ericsson* i Sörsjön *m. fl.*, nr 6, angående rätt för innehavare av skjutvapen att utan särskilt tillstånd förvärva ammunition för dessa vapen;

herr *Jacobson* i Vilhelmina *m. fl.*, nr 7, angående ändrade bestämmelser rörande lån och bidrag till arbetarsmåbruk; samt

herrar *Severin* i Stockholm och *Lindberg*, nr 8, om utredning av förhållandena inom bokförlagsverksamheten och bokdistributionen inom landet.

Dessa motioner bordlades.

§ 9.

Ordet lämnades på begäran till

Herr **Hagberg** i Malmö, som anförde: Herr talman! I slutet av förra året *Interpellation.* avslög Kungl. Maj:t en av Svenska Aero Lloyd gjord framställning om koncession för en reguljär passagerarflyglinje mellan Göteborg och London. Denna åtgärd har väckt betydande uppmärksamhet, eftersom det här är fråga om ett företag, som har god erfarenhet av såväl passagerar- som fraktflyg, och vilket säkerligen är synnerligen väl skickat att uppfylla de säkerhetskrav, som måste ställas på trafik av ifrågavarande slag. Företaget ämnade självt finansiera rörelsen och hade icke för avsikt att framställa anspråk på statlig subvention eller statslån. Dess ansökan hade enhälligt tillstyrkts av den närmast ansvariga myndigheten på luftfartens område, nämligen luftfartsstyrelsen.

De svenska företag, som hittills bedrivit lufttrafik framför allt pionjärföretaget på området, Aktiebolaget Aerotransport, ha gjort utomordentliga insatser för att främja svensk luftfart och hävda dess intressen i den internationella konkurrensen. Men ändå kan säkerligen påstås, att flygtrafiken ännu blott är i begynnelsestadiet av sin utveckling. Mycket återstår att göra för att den skall bli ett allt effektivare och billigare kommunikationsmedel, som kan stå allt större grupper av trafikanter till buds. Och härvidlag bör det finnas ett betydande utrymme för enskilt initiativ och fri konkurrens inom den ram som anges av trafiksäkerhetens krav. Staten bör icke i större utsträckning än som är nödvändigt med hänsyn till dessa krav understödja en monopolistisk utveckling på området.

Med anledning av vad sålunda anförts får jag anhålla om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få framställa följande fråga:

Vill herr statsrådet lämna riksdagen en närmare redogörelse för motiven till regeringens vägran att lämna Svenska Aero Lloyd koncession på flyglinje mellan Göteborg och London?

Denna anhållan bordlades.

§ 10.

Herr **förste vice talmannen** erhöi på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren måtte besluta, att Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1947/48, och, nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret

1946/47, måtte uppföras sist på föredragningslistan för nästkommande sammanträde.

Denna hemställan bifölls.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 11.56 fm.

In fidem
Gunnar Britth.

Onsdagen den 15 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Herr statsrådet *Zetterberg* avlämnade dels Kungl. Maj:ts skrivelse, nr 7, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet, dels ock Kungl. Maj:ts propositioner: nr 8, med förslag till lag angående ersättning av allmänna medel till vittnen m. fl.; och nr 13, med förslag till lag om fullföljd av talan från domkapitel m. m. Nämnda skrivelse och propositioner bordlades.

§ 2.

I enlighet med kammarens därom den 11 innevarande månad fattade beslut företogs val av ledamöter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av ledamöter i utrikesutskottet.

Därvid avlämnades 188 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

- herr *Ward*,
» *Skoglund* i Doverstorp,
» *Lindqvist*,
» *Pehrsson-Bramstorp*,
» *Eriksson* i Stockholm,
» *Ohlin*,
» *Fast* och
» *Bagge*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utrikesutskottet.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om samma val.

§ 3.

Anställdes val av ledamöter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades 170 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

- herr *Hallén*,
» *Thorell*,
» *Fast*,
» *Pettersson* i Norregård,
» *Nordström* i Torsby,
» *Mosesson*,
» *Nilsson* i Göteborg,
» *Nolin*,
» *Hällgren* och
» *Kyling*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i konstitutionsutskottet.

§ 4.

Företogs val av ledamöter i statsutskottet.

Därvid avlämnades 167 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa upptogs 164 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

- herr *Törnkvist*,
» *Skoglund* i Doverstorp,
» *Eriksson* i Stockholm,
» *Svensson* i Grönvik,
» *Ward*,
» *Malmborg* i Skövde,
» *Bergström*,
» *Falla*,
» *Andersson* i Malmö,
» *Rubbestad*,
» *Mårtensson* och
» *Wallentheim*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i statsutskottet.

§ 5.

Anställdes val av ledamöter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades 171 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa upptogs 169 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

- herr *Lövgren*,
» *Hagberg* i Malmö,
» *Björklund*,
» *Hammarlund*,
» *Olsson* i Gävle,
» *Sandberg*,
» *Orgård*,
» *Henriksson*,

herr *Falk* och
» *Jonsson* i Skedsbygd.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i bevillningsutskottet.

§ 6.

Vid nu anställt val av ledamöter i bankoutsittet avlämnades 163 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Paulsen*,
» *Svedman*,
» *Andersson* i Munkaljungby,
» *Mattsson*,
» *Eriksson* i Sandby,
» *Fröderberg*,
» *Sundberg* och
» *von Seth*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i bankoutsittet.

§ 7.

Företogs val av ledamöter i första lagutskottet.

Därvid avgåvos 147 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa upptogo 146 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Lindqvist*,
» *Gezelius*,
» *Hedlund* i Östersund,
» *Werner*,
» *Olsson* i Mellerud,
» *Rylander*,
» *Berg* och
» *Lindberg*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i första lagutskottet.

§ 8.

Anställdes val av ledamöter i andra lagutskottet.

Därvid avgåvos 148 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa upptogo 147 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Olovson* i Västerås,
» *Hagård*,
» *Hellbacken*,
» *Ryberg*,
fru *Nordgren*,
herr *Johnsson* i Kastanjegården,
» *Hermansson* och
» *Cruse*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i andra lagutskottet.

§ 9.

Företogs val av ledamöter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades 149 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

- herr *Andersson* i Lökbo,
- » *Liedberg*,
- » *Andersson* i Tungelsta,
- » *Gustafson* i Vimmerby,
- » *Ericsson* i Sörsjön,
- » andre vice talmannen *Carlström*,
- » *Mäler* och
- » *Lundbom*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i jordbruksutskottet.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag angående de i §§ 2—9 här ovan omnämnda valen.

§ 11.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen avlämnade berättelse till 1947 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

§ 12.

Föredrogs var för sig följande Kungl. Maj:ts på bordet liggande propositioner; och remitterades därvid

till jordbruksutskottet propositionerna:

nr 3, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 15 §§ förordningen den 20 juni 1941 (nr 577) angående bekämpande av turberkulos hos nötkreatur m. m.;

nr 4, angående ändring av grunderna för bekämpande av sjukdomen smittsam kastning hos nötkreatur;

nr 5, angående överlåtelse av visst område till Dorotea kommun i Västerbotens län; och

nr 6, angående befrielse från betalningsskyldighet till kronan på grund av virkesköp;

till behandling av lagutskott propositionen, nr 9, med förslag till lag om dyrtidstillägg under senare halvåret 1947 å folkpensioner och invalidunderstöd, m. m.; samt

till jordbruksutskottet propositionerna:

nr 10, angående ytterligare statsbidrag för undersökning rörande visst torrlägningsföretag m. m.;

nr 11, angående befrielse från betalningsskyldighet till kronan på grund av virkesköp; och

nr 12, angående försäljning av vissa kronoegendomar m. m.

§ 13.

Föredrogs var efter annan följande på kammarens bord liggande motioner; och hänvisades därvid

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 1 och 2 av herr *Dickson*;

till statsutskottet motionerna:

nr 3 av herrar *Persson* i Svensköp och *Jacobsson* i Igelsbo; och

nr 4 av herr *Hansson* i Skediga *m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 5 av herr *Jonsson* i Järvsand *m. fl.*; och

nr 6 av herr *Ericsson* i Sörsjön *m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionen nr 7 av herr *Jacobson* i Vilhelmina *m. fl.*;
samt

till tillfälligt utskott motionen nr 8 av herrar *Severin* i Stockholm och *Lindberg*.

§ 14.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorers berättelse om den år 1946 av dem verkställda granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1945—30 juni 1946.

§ 15.

Föredrogs var för sig och hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1946 församlade revisorers berättelser

1:o) angående riksbanken;

2:o) om granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för tiden 1 juli 1945—30 juni 1946 *m. m.*

§ 16.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Tryckfrihetskommitténs berättelse lades till handlingarna.

§ 17.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott militieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

§ 18.

Föredrogs den av herr *Hagberg* i Malmö vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet, angående redogörelse för motiven till Kungl. Maj:ts beslut att vägra Svenska Aero Lloyd koncession på flyglinje mellan Göteborg och London.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 19.

Ordet lämnades på begäran till herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren måtte besluta att Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1947/48, och, nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47, måtte uppföras sist på föredragningslistan för nästa sammanträde.

Denna hemställan bifölls.

§ 20.

Avlämnades följande motioner, nämligen av
 herr *Fröderberg*, nr 9, angående skyldighet för ordförande i valnämnd att i vissa fall insända ansökningar om utdrag ur röstlängd till länsstyrelsen;
 herr *Mattsson m. fl.*, nr 10, angående vissa ändringar i lagen om val till riksdagen;

herr *Jansson* i Kalix *m. fl.*, nr 11, angående vissa anslag till byggande av bygdevägar, ödebygdsvägar och enskilda vägar;

herrar *Persson* i Vinberg och *Sundström* i Skövde, nr 12, om en översyn av de nuvarande statsbidragen till yrkesundervisningen;

herr *Berg m. fl.*, nr 13, om uppdelning av Västernorrlands län i två landsantikvariedistrikt;

herrar *Jonsson* i Skedsbygd och *Rubbestad*, nr 14, om nedsättning av stämpelavgiften vid köp och byte av fast egendom;

herr *Sundström* i Vikmanshyttan *m. fl.*, nr 15, om sådan ändring av rusdrycksförsäljningsförordningen att vid olaga försäljning av rusdrycker såväl säljare som köpare underkastas straff;

herr *Jonsson* i Haverö, nr 16, om pension åt smeden E. G. Wiklander;
 herr *Dickson*, nr 17, om pension åt vissa f. d. landstormsofficerare och f. d. officerare i frivilliga automobilkåren, vilka erhållit anställning i arméns reserv;

herrar *Mårtensson* och *Johansson* i Torp, nr 18, angående lokomotivföraren N. Hj. Sörensens pensionsförmåner;

herrar *Skoglund* i Umeå och *Måler*, nr 19, angående viss ändring av bestämmelserna om änkepension i lagen om folkpensionering;

herr *Skoglund* i Umeå *m. fl.*, nr 20, om skyldighet i vissa fall att förse med dragare förspända fordon med belysnings- eller ljusreflexanordningar;

herr *Pettersson* i Ersbacken *m. fl.*, nr 21, om upphävande av lagen den 20 oktober 1939 angående tillfällig vattenreglering;

herrar *Persson* i Svensköp och *Johnsson* i Kastanjegården, nr 22, angående viss ändring av familjebidragsförordningen;

herr *Liedberg m. fl.*, nr 23, angående lagstadgad kvalitetskontroll av handeln med preparat, som avse bekämpandet av växt- och djurparasiter;

herr *Edberg m. fl.*, nr 24, angående obligatorisk ansvarighetsförsäkring för jägare;

fru *Nordgren*, nr 25, om viss ändring av bestämmelserna angående adoptivbarn i folkbokföringsförordningen *m. m.*; samt

herr *Nilson* i Spånstad *m. fl.*, nr 26, angående en allmän decentralisering av statsförvaltningen *m. m.*

Dessa motioner bordlades.

§ 21.

Ordet lämnades på begäran till

Herr *Fahlman*, som anförde: Herr talman! Den återigen ytterst besvärande *Interpellation.* situationen i Öresund erinrar inte bara om behovet av en kraftig isbrytare för ifrågavarande svenska kuststräcka utan också om den anmärkningsvärda långsamhet med vilken statsmakterna, och då närmast regeringen, handlagt frågan om anskaffande av en sådan isbrytare.

Redan 1942 framlade 1941 års isbrytarutredning förslag om en särskild isbrytare för Öresund. Regeringens proposition till riksdagen kom först 1944. Riksdagen beviljade i anledning därav 5,65 miljoner kronor för byggande av ett fartyg om 1 850 tons displacement och med en maskinstyrka av 4 500 axel-

Interpellation. (Forts.)

hästkrafter. Man avsåg således att anskaffa en kraftig isbrytare, närmast jämförbar med isbrytaren Atle.

Sedan regeringen åt marinförvaltningen uppdragit att utreda frågan om maskinstyrkan för den nya isbrytaren avgav marinförvaltningen 1945 ett utlåtande, vari man förordade samma maskintyp som den med vilken isbrytaren Ymer är utrustad. Emellertid avstyrktes detta förslag i november samma år av kommerskollegium, som ansåg att den nya isbrytaren borde förses med propeller av typen Kamewa. Under våren 1946 överlämnade handelsministern ärendet till statens skeppsprovvningsanstalt. Ehuru densamma sedermera uttalat sig till förmån för maskineri av Ymertypen, föreslog den dock att man skulle pröva Kamewatypen. Därefter fick marinförvaltningen i uppdrag att verkställa beräkningar och inkomma med förslag.

Av ärendets handläggning att döma torde det komma att dröja länge innan man äntligen kommit så långt att anbud kunna infordras för ett fartygsbygge, som beslöts av riksdagen för flera år sedan med stöd av en noggrann och ingående utredning. Vi ha återigen fått en påminnelse om den långsamhet och ineffektivitet som ofta präglar den svenska statsförvaltningen. I nu förevarande fall har dröjsmålet med frågans lösning vållat betydande olägenheter för den svenska sjöfarten. Förseningen med verkställande av riksdagens 1944 fattade beslut måste därför enligt min mening anses såsom synnerligen anmärkningsvärd.

På grund av vad sålunda anförts får jag anhålla om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för handelsdepartementet framställa följande fråga:

Har herr statsrådet vidtagit åtgärder i avsikt att påskynda färdigställandet av den för öresundstrafiken avsedda isbrytare, varom 1944 års riksdag fattat beslut och till vilken erforderlig medelsanvisning föreligger?

Denna anhållan bordlades.

§ 22.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen i riksdagens andra kammare och de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, den 13 januari 1947.

Sedan kammarens plenum denna dag avslutats, sammanträdde med herr talmannen de ledamöter av kammaren, som blivit utsedda att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning.

Därvid beslöts till en början, att kanslitjänstemännen vid innevarande lagtima riksdag skulle utgöras av en notarie, fyra förste stenografer, fjorton stenografer, en förste kanslist och fem kanslister.

Herrar deputerade antogo till

notarie:

e. o. hovrättsnotarien, jur. kand. Nils G. H. Liliequist;

förste stenografer:

tullkontrollören Agnar Michal,

förste byråsekreteraren Erland N. Dahlén,

byråchefen, fil. kand. Hans A. Heimbürger och

e. o. kammarrättsrådet, jur. kand. Gunnar Lidbom;

stenografer:

aktuarien, fil. kand. E. P. Einar Bergendal,
jur. kand. E. Albert Romare,
sekreteraren och ombudsmannen, jur. kand. Anders Norrman,
jur. kand. Göte Fahlin,
kanslisten Vera Karlgren,
förste amanuensen, jur. kand. John W. Löf,
redaktören C. O. Bertil Arborén,
A. Fritiof Klason,
amanuensen, jur. kand. Gustaf A. H. Titz,
hovrättsfiskalen, jur. kand. Per G. Bergsten,
fru Signhild Elfner,
sekreteraren, jur. kand. Bengt G. E:son Lindahl,
Stig A. L. Ekerman och
fil. stud. Lars A. Nilsson;

förste kanslist:

fru Ebba Ihrman; samt

kanslister:

förste telegrafkontrollören A. Helmer Gärdin,
förste amanuensen, jur. kand. K. Allan J. Löfgren,
Knut Nilson,
fru Eva Särnmark och
fil. stud. P. Göran Ohlin.

Det skulle åligga de hos kammaren anställda kanslisterna att vid behov tjänstgöra jämväl vid diskussionsprotokollet.

Åt kanslisten Gärdin uppdrogs att föra kammarens diaries.

Här skulle antecknas, att på särskild anmodan följande tjänstemän redan tidigare inträtt i tjänstgöring hos kammaren, nämligen den 10 innevarande januari Liliequist såsom notarie samt Romare och Fahlin såsom stenografer, den 7 januari fru Ihrman såsom förste kanslist och fru Särnmark såsom kanslist ävensom den 2 januari Gärdin såsom kanslist.

Beträffande därefter vaktbetjäningen beslöto herrar deputerade, att 13 vaktmästare skulle anställas hos kammaren; och antogos därefter till vaktmästare H. E. Emil Eklund, Sven W. Hellborg, Gustaf A. Zeffer, Th. Gustaf Bergman, Lorentz M. Jönsson, J. A. Herman Sundell, Elis W. Älvenstrand, Gösta A. D. Jolsäter, L. Gunnar H. Westman, Knut V. E. Sundell, Carl-Olof Sandberg, R. Artur Domeij och Bo A. E. Björkman.

Till förste vaktmästare förordnades Eklund, och åt Hellborg uppdrogs att ombestyras utdelning av ankommande postförsändelser.

Här skulle anmärkas, att Eklund, Hellborg och Zeffer redan den 2 samt övriga vaktmästare redan den 9 i denna månad börjat tjänstgöra hos kammaren.

Det skulle åligga de antagna tjänstemännen och vaktmästarna att vid behov och i den mån så ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

Är och dag som ovan.

In fidem
Gunnar Britth.

§ 23.

Herr talmannen meddelade att herr Bergström som vid kammarens sammanträde den 10 januari med läkarintyg styrkt sig från och med samma dag tills vidare vara hindrad att deltaga i riksdagsgöromålen, den 14 januari åter intagit sin plats i kammaren.

§ 24.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12 middagen.

In fidem
Gunnar Britth.

Torsdagen den 16 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Justerades protokollet för den 10 innevarande januari.

§ 2.

I enlighet med kammarens därom den 11 innevarande månad fattade beslut företogs nu val av suppleanter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av suppleanter i utrikesutskottet.

Därvid avgåvos 177 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

- herr *Olsson* i Gävle,
- » *Liedberg*,
- » *Hallén*,
- » *Svensson* i Grönvik,
- » *Wallentheim*,
- » andre vice talmannen *Carlström*,
- » *Törnkvist* och
- » *Hagberg* i Malmö.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utrikesutskottet.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om samma val.

§ 3.

Anställdes val av suppleanter i konstitutionsutskottet.

Därvid avgåvos 183 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Norén*,
 » *Lindmark*,
 » *Spångberg*,
 » *Edberg*,
 » *Jonsson* i Haverö,
 » *Johnsson* i Stockholm,
 » *Larsson* i Julita,
 » *Dickson*,
 fru *Björck*,
 herr *Hansson* i Skediga,
 » *Gustafsson* i Bogla,
 » *Hæggbloom*,
 fröken *Nygren*,
 herr *Senander*,
 » *Ekdahl* och
 » *Larsson* i Stockholm.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i konstitutionsutskottet.

§ 4.

Företogs val av suppleanter i statsutskottet.

Därvid avlämnades 155 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Hall*,
 » *Stazäng*,
 » *Lindholm*,
 » *Pettersson* i Dahl,
 fru *Alvén*,
 herr *Boman* i Kieryd,
 » *Akerström*,
 » *Holmström*,
 » *Hoppe*,
 » *Onsjö*,
 » *Petterson* i Degerfors,
 » *Sefve*,
 » *Thapper*,
 » *Kempe*,
 » *Persson* i Vinberg,
 » *Persson* i Svensköp,
 » *Severin* i Stockholm,
 » *Johansson* i Mysinge,
 » *Jansson* i Kalix och
 » *Birke*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i statsutskottet.

§ 5.

Vid nu anställt val av suppleanter i bevillningsutskottet avlämnades 157 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Karlsson* i Grängesberg,
 » *Olson* i Göteborg,
 » *Sundström* i Skövde,
 » *Andersson* i Dunker,
 » *Nilsson* i Kristinehamn,

herr *Kristensson*,
 » *Olofsson* i Höganäs,
 » *Karlsson* i Granebo,
 » *Ohlsson* i Kastlösa,
 » *Vigelsbo*,
 » *Bladh*,
 » *Jonsson* i Malmgrava,
 » *Brandt*,
 » *Adolfsson*,
 » *Forsberg*,
 » *Swedberg* och
 » *Norup*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i bevillningsutskottet.

§ 6.

Anställdes val av suppleanter i bankoutskottet.

Därvid avlämnades 150 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Nilsson* i Landskrona,
 » *Wiberg*,
 » *Svensson* i Alingsås,
 » *Persson* i Norrby,
 fru *Humla*,
 herr *Stjärne*,
 » *Sköldin*,
 » *Fagerholm*,
 » *Persson* i Växjö,
 » *Nilson* i Spånstad,
 » *Gavelin*,
 » *Skantzé*,
 » *Johansson* i Kalmar,
 » *Nordström* i Kramfors,
 » *Molander* och
 » *Johansson* i Norrfors.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i bankoutskottet.

§ 7.

Företogs val av suppleanter i första lagutskottet.

Därvid avgåvos 134 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

fru *Gustafson*,
 herr *Ljungberg*,
 » *Landgren*,
 » *Gustafsson* i Lekåsa,
 » *Lindahl*,
 » *Osterman*,
 » *Sundström* i Vikmanshyttan,
 » *Sveningsson*,
 » *Andersson* i Mölndal.

herr *Pettersson* i Ersbacken,
 fröken *Öberg*,
 herr *Ljungqvist*,
 » *Skoglund* i Umeå,
 » *Johansson* i Stockholm,
 » *Jonsson* i Skutskär och
 » *Svensson* i Stenkyrka.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i första lagutskottet.

§ 8.

Vid nu anställt val av suppleanter i andra lagutskottet avlämnades 142 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Holm*,
 » *Håstad*,
 fru *Johansson*,
 herr *Hedlund* i Rådom,
 » *Larsson* i Östersund,
 » *Jacobsson* i Igelsbo,
 » *Witzell*,
 » *Andersson* i Gisselås,
 fru *Västberg*,
 herr *Carlsson* i Bakeröd,
 » *Andersson* i Eskilstuna,
 fru *Boman*,
 herr *Lundberg*,
 » *Holmberg*,
 » *Andersson* i Alfredshem och
 fru *Sandström*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i andra lagutskottet.

§ 9.

Anställdes val av suppleanter i jordbruksutskottet.

Därvid avgåvos 143 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Andersson* i Surahammar,
 » *Larsson* i Karlstad,
 » *Gustafson* i Dädesjö,
 % *Pettersson* i Rosta,
 » *Jacobson* i Vilhelmina,
 » *Svensson* i Ljungskile,
 » *Andersson* i Hyssna,
 » *Nilsson* i Göingegården,
 » *Jonsson* i Järvsand,
 » *Svensson* i Vü,
 fru *Eriksson* i Hallstahammar,
 herr *Stattin*,
 » *Johansson* i Torp,
 » *Karlsson* i Stuvsta,
 » *Nilsson* i Varuträsk och
 » *Utbult*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i jordbruksutskottet.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag angående de i §§ 2—9 här ovan omförmälda valen.

§ 11.

Föredrogs Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande skrivelse, nr 7, med tillkännagivande att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Berndt Gunnar Emil Danielson att under innevarande lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Kammaren beslöt lägga skrivelsen till handlingarna samt meddela vederbörande utskott och riksdagens kanslideputerade underrättelse om innehållet i densamma.

§ 12.

Föredrogs var för sig och remitterades till behandling av lagutskott följande Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner:

nr 8, med förslag till lag angående ersättning av allmänna medel till vittnen m. fl.; och

nr 13, med förslag till lag om fullföljd av talan från domkapitel m. m.

§ 13.

Föredrogs var efter annan följande på bordet liggande motioner; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna:

nr 9 av herr *Fröderberg*; och

nr 10 av herr *Mattsson m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

nr 11 av herr *Jansson i Kalix m. fl.*;

nr 12, av herrar *Persson i Vinberg* och *Sundström i Skövde*; samt

nr 13 av herr *Berg m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 14 av herrar *Jonsson i Skedsbygd* och *Rubbestad*; samt

nr 15 av herr *Sundström i Vikmanshyttan m. fl.*;

till bankoutskottet motionerna:

nr 16 av herr *Jonsson i Haverö*;

nr 17 av herr *Dickson*; och

nr 18 av herrar *Mårtensson* och *Johansson* i Torp;

till behandling av lagutskott motionen nr 19 av herrar *Skoglund* i Umeå och *Mäler*;

till tillfälligt utskott motionen nr 20 av herr *Skoglund* i Umeå m. fl.;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 21 av herr *Pettersson i Ersbacken m. fl.*;

nr 22 av herrar *Persson i Svensköp* och *Johnsson i Kastanjegården*; samt

nr 23 av herr *Liedberg m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionen nr 24 av herr *Edberg m. fl.*; samt

till tillfälligt utskott motionerna:

nr 25 av fru *Nordgren*; och

nr 26 av herr *Nilson* i Spånstad m. fl.

§ 14.

Föredrogs den av herr *Fahlman* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för handelsdepartementet, angående färdigställandet av en för öresundstrafiken avsedd isbrytare.

Denna anhållan bifölls.

§ 15.

Avlämnades följande motioner, nämligen av:

herr *Fast*, nr 27, om överflyttning till utrikesutskottet av granskningen av statsrådsprotokollen i utrikesärenden;

herr *Rylander m. fl.*, nr 28, om inrättande av en riksdagens ombudsmannabefattning för övervakning av frihetsberövanden;

herrar *Hägglom* och *Nolin*, nr 29, om vidgad medbestämmanderätt för riksdagen beträffande författningar, som innebära väsentliga ingrepp i medborgares frihet och egendom;

herr *Sefve m. fl.*, nr 30, om inrättande av amanuensbefattning vid historie- och antikvitetsakademien för bearbetande av de osteologiska samlingarna;

herr *Sefve*, nr 31, angående anslag till resestipendier åt ämneslärare vid högre allmänna läroverk;

herr *Utbult m. fl.*, nr 32, om statsbidrag till ett vattenförsörjnings- och avloppsföretag inom Öckerö kommun;

herr *Åkerström m. fl.*, nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Marinen: Fartygsbyggnader;

herr *Allard m. fl.*, nr 34, om uppflyttning i högre lönegrad av föreståndaren för kronohäktet i Örebro Ragnar Leufstedt;

herr *Pettersson* i Ersbacken *m. fl.*, nr 35, om förbättrade löneförmåner åt föreståndarna vid landsortens poststationer m. m.;

herr *Larsson* i Östersund *m. fl.*, nr 36, om anslag till väg Tännäs kyrkby—Tännäs kraftstation;

herr *Ward*, nr 37, om anslag till resestipendier åt journalister;

herr *Lundqvist*, nr 38, om pension åt förre stenarbetaren A. J. Sjögren;

herr *Lundqvist*, nr 39, om pension åt f. d. bokhållaren K. G. S. Lidman;

herr *Lundqvist*, nr 40, om pension åt förre betongarbetaren A. J. Gustavsson;

herrar *Birke* och *Thorell*, nr 41, angående f. d. gymnastikläraren major I. Aminoffs pensionsförmåner;

herr *Jonsson* i Skutskär, nr 42, angående viss ändring av 16 § militärsättningsförordningen;

fru *Nordgren* och herr *Hedlund* i Östersund, nr 43, angående viss ändring av gällande lagstiftning rörande vårdnadsbefogenheten i fråga om barn i och utom äktenskap;

herrar *Nilsson* i Landskrona och *Olofsson* i Höganäs, nr 44, om ändring i 14 kap. 15 § och 15 kap. 23 och 24 §§ strafflagen;

herrar *Thorell* och *Lindmark*, nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till jordbrukets yrkesskolor;

herrar *Hägglom* och *Lindmark*, nr 46, om åtgärder för laxstammens bibehållande och eventuella utökande;

herr *Pettersson* i Rosta *m. fl.*, nr 47, om utredning rörande omfattningen av och åtgärder mot inavel inom den svenska nötkreatursstammen;

herr *Gustafson* i Dädesjö *m. fl.*, nr 48, om ökat anslag till samfundet för hembygdsvård;

herr *Pettersson* i Rosta *m. fl.*, nr 49, angående utredning av orsakerna till och botemedlen mot kreaturssjukdomen acetonämi;

fru *Boman m. fl.*, nr 50, om statsbidrag till Rånebygdens kalkbruksförening u. p. a. för uppförande av en kalkbruksanläggning;

herrar *Lundqvist* och *Forsberg*, nr 51, angående startandet av statlig elektrisk storindustri;

herrar *Pettersson* i Ersbacken och *Sundström* i Vikmanshyttan, nr 52, angående förbud för landets tidningar att i sina rättegångsreportage införa bilder av brottslingar m. m.; samt

herr *Adolfsson m. fl.*, nr 53, om inrättandet av ett statligt bokförlag.

Dessa motioner bordlades.

§ 16.

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Interpellation.

Herr **Holmberg**, som anförde: Herr talman! Genom en motion till 1946 års riksdag försökte jag få statsmakterna att medverka till ett vägföretag av mycket stor betydelse för vissa delar av Norrbotten. Det gällde den sedan flera årtionden planerade förbindelsen med de nordnorska kommunikationerna genom en väg från Sädvaluspen till Graddis. Mitt förslag om en skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning rörande detta vägföretag hade föregåtts av upprepade framställningar från länsstyrelsen i Norrbotten, från de närmast berörda kommunalförvaltningarna och från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Intresset för detta vägprojekt har sedan dess ökat ytterligare. Länsjägmästaren har genom en utredning om de skogliga förhållandena i gränstrakterna understrukt vägens stora betydelse för att möjliggöra avsättning av skogsprodukter från detta område och för att åstadkomma ett rationellt skogsbruk inom hundratusentals hektar skogsmark som till nära tre fjärdedelar ägas av staten. Med allt större styrka framträda även andra näringspolitiska faktorer, som anförts såsom skäl för vägens byggande, nu när landets alla produktiva resurser anses böra anlitas till yttersta. Vägens betydelse ur turistsynpunkt och såsom förmedlare av mellanfolklig kontakt i övrigt bör icke heller underskattas. I Nord-Norge följer man också med ökat intresse alla nyheter om vägen. Det är typiskt härför att när chefen för vägförvaltningen i Nordland ansåg sig kunna uttala en förmodan att medel till Graddisvägen skulle komma att upptagas i 1947 års svenska statsverksproposition, så hälsades detta även på norska sidan såsom en nyhet av mycket stor betydelse. Något sådant vägranlag har emellertid inte upptagits i det nu framlagda statförslaget, vilket dock inte behöver innebära något ytterligare långt dröjsmål. I beslutet om denna fråga vid 1946 års riksdag förutsattes nämligen, att Kungl. Maj:t skulle följa frågan i fortsättningen och taga initiativ till utredning och de övriga åtgärder som kunde visa sig erforderliga.

Då det i årets statsverksproposition icke angives hur långt frågan nu avancerat, anhåller jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få framställa följande fråga:

Har det efter 1946 års riksdagsbeslut rörande vägen Sädvaluspen—Graddis vidtagits några åtgärder som ge statsrådet möjlighet att inom en nära framtid förelägga riksdagen förslag i denna fråga?

Denna anhållan bordlades.

§ 17.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12.14 em.

In fidem
Gunnar Britth.